

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik raponkint reggel, kivéve hélfőn

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Előfizetési árak :
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

LAPTULAJDONOSOK :

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 tillér.

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Egyes szám ára 2 fillér.

Közös hadsereg

Amit komoly férfiak annyit hangoztatnak, amiért annyit szenvednek a miniszterek, de ami ősi hibája e magyar nemzetnek: a dikció. Még pedig a frázisokkal telített és nem eszmét megvilágító dikció: Ha arról volna szó, hogy egész extensive tárgyalassék az iparfejlesztés: nem volna ellene senkinek kifogása. De a komoly megbeszélés hovatovább kiszorul a parlamentből, ahol leginkább helyén volna, és beszorul az ankétekbe.

Épen tegnap történt így Hieronymi elnöklete alatt egy nagyszabású ankéten mondtak el sok okos dolgot az ipar fejlesztéséről általában és az egyes iparágak fejlesztéséről különösen. Ellenben a parlamenti ülés azzal telt le, hogy 'tisza kénytelen volt Eötvös Károly és társai felszólalására megmagyarázni, hogy tegnapelőtti beszédében hova kell tenni egyik mondatában a kommat. Egy nap odavan egy trafik ügyével, egy másik nap egy irásjelnek és vele egy mondat hangsúlyának magyarázatával. Ha meggondoljuk, hogy egy-egy képviselő napidija 16 korona, csak képviselői fizetésekben 5568 koronájába kerül ez a tréfa az adófizető polgároknak, meg hogy vannak még csinos miniszteri házelnöki, jegyzői, miegyéb dotációk: hát bizony drága az az Eötvös Károly-féle ötlet, hogy Veszprémben most sem hosszabbak az utak, pedig egész mérnöki kirendeltség dolgozik most ott. De még sokkal drágább ez az ötlet, ha figyelembe vesszük, hogy ezzel a nappal is tovább toldott ki pl a vasutasok fizetésrendezéséről szóló javaslat. Holott minden áldott nap megváltásképp várják ezt a néhány száz vagy csak néhány koronát, amennyivel emelnék a fizetésüket. Csoda, hogy az ellenzék, amely nagyra volt vele, hogy sürgetni fogja a javaslatot, ma már mégis szóhoz engedte azt jutni.

És vajjon mi volt az érdekfeszítő téma, ami körül tegnap a vita és Eötvös Károly révén némi parázs érdeklődés támadt?

Ismét a közös hadsereg. Helyesebben a hadsereg közössége. Amiről másfél éven át vitakoztak, amiben

azonban másfél év alatt, sőt 67 óta, tehát 33 éven megegyezni, vagy csak az elveket tisztázni sem tudták: azt akarták incidenteliter megoldani. Nem, ez nem gordiuszi csomó. Vagy ha az is, de nem let kettévágni. Hisz ép azért küzdöttek épen most, hogy a hadsereg ne csak névleg, hanem tényleg is közös legyen. P'anaszolták, hogy a hadsereg nem közös, csak osztrák. És most mikor bár lassu tempóban, de mégis nem remélt eredményyel kezdenek mutatkozni, most meg azt akarják, ne csak osztrák de közös se legyen a hadsereg, hanem magyar.

En mangeant vient l' appétit. Evés közben jön az étvágy. Csakhogy úgy járunk majd ezzel a dologgal, hogy mikor már a fájdalomig fokozódott az étvágyunk, akkor kapják el előlünk szomszédék a falat.

Egyebekben pedig próbálják meg, talán a t. honatyák, hozzá tudnak-e komolyan és hévvel más sürgősebb, aktualisabb tárgyakhoz is hozzászólni. Például méltóztatnának már most hozzáfogni a német tarifajavaslat tanulmányozásához, hasonlitsák a legutóbbi szerződésünkkel. Mert bizony ez a kérdés jobban az érdekünk elevenére tapint, minthogy közös e valóban a hadsereg, illetve mit kell közös hadseregen érteni.

Beszámoló Temerinben. Dr. Radovánovits György, az ó-becsei választókerület orsz. képviselője Temerinben — mint nekünk írják beszámolót tartott. — Nagyfentosságu szokatlan esemény volt ez ott, ahol már évtizedeken keresztül nem látta a polgárság képviselőjét megválasztatása után. Örömmel és lelkesedéssel is vette mindenki tudomásul képviselőjének megtartandó beszámolóját. Hosszu kocsisorokban gyülekezett a polgárság, élükön a község elöljáróságával vasárnap délután a község háza elé, a honnan 4 órakor együtt indultak a megérkezendő képviselő fogadtatására. Az indulást mozsárdörögés hirdette. A képviselőt a község határán Zsótér Ákos jegyző üdvözölte, innen a községbe érkezve, a képviselő a plébániára hajtattott, majd a piactérre a nagyvendéglő elé, hol a polgárság éljenzései között számolt be magvas beszédben eddigi működéséről. A beszédet lakoma követte, azután a képviselő visszahajtatott Ujvidékre.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Perczel Dezső elnök az ülést féltizenegy órakor nyitotta meg.

A vasutasok fizetése.

Heltai Ferenc: Hosszasabban ismerteti a pénzügyi bizottságnak a magy. kir. államvasutak alkalmazottai illetményeinek szabályozására szükséges költségek físetéséről szóló 524. sz. törvényjavaslatára adott jelentését.

Mezőssy Béla: A kérdés megítélésénél semmi más nem vezet, mint a közérdek. Egyes újságok olybá tüntetik fel a kérdést, hogy minden felszólalás ennél a törvényjavaslatnál izgatás, politikai tőke kovácsolása a kormánnyal szemben. Két szempont vezet: teljesíteni kell a vasutasok minden jogos kívánságát és nem szabad azon a határon, mely az ország teherviselési képességét jelenti, lépéssel sem túlmenni. Foglalkozik a sztrájk okával. Ő azt hiszi, hogy nincs nézeteltérés abban az irányban, hogy *mélyen sajnálni kell ezt a törvénytelen és meg nem engedett lépést.*

Az kétségtelen, hogy az államvasutak igazgatósága nem felel meg hivatásának. Drága, időrabló szervezet, mely nem tud simulni a kereskedelem fejlődő igényeihez. Olyan gazdálkodás folyik ott, amilyenért az ispánt az utolsó kisbirtokról is kivernék.

1900-ban a zóna felemelését az akkori kereskedelmi miniszter azzal indokolta, hogy emelni kell a vasutasok fizetését s azóta nem történt ebben az irányban semmi. Hol a kormány lelkiismerete?

Kubik Béla: Van is annak lelkiismerete!

Mezőssy Béla: Éveken keresztül a kormánynak nem volt semmi kifogása az ellen, hogy a különböző állami tisztviselők gyűléseken is foglalkozzanak a panaszaikkal és a kívánságaikkal, de amikor a vasutasok megkeresték a levezető csatornán, amelyen a keserűségüket lecsapolhatták volna: betiltotta a nagygyűlésüket s letartóztatott közülök számosat. A sztrájk folyamán a vasutasok is követtek el hibát. A kormány végletével szemben ott állt a sztrájkoló tömeg véglete. A 13-as bizottság nem vezetett, de vezettette magát. A bizottság nem fogadta el azt a mentő kezdet, amit a kormány nyújtott feléjük. Ha vezetőség gyanánt szerepelek, akkor nem vezettettem magamat a tömegtől és vagy kiviszem azt, amit akarok, vagy visszavonulok. A sztrájk legdöntőbb mentőkörülménye azonban maga a törvényjavaslat. Ez néhány oldal, de a pénzügyi bizottság már vaskos kötetben

Olcso árak!

Szülők figyelmébe.

A vizsgák alkalmából ajánlom dus rak-táramat **ajándékul** alkalmas tárgyakbau. Képes könyvek és ifjusági iratok 25 krtól feljebb.

Vig Zzigm. S. könyv- és papirkereskedésében főtér Millinovics-ház.

volt kénytelen azt kimagyarázni és elmagyarázni. Kétségbeejtő, hogy ilyen törvényjavaslattal merészkedtek a magyar parlament elé állni.

Batthyány Tivadar gróf nagyarányu beszéde kitöltötte az egész ülést. Egyszerre és alaposan kell orvosolni a sérelmeket. A bajok okait a következőkben sorolta fel:

Az előléptetésnél a protekciós rendszer. A szolgálati utasítás helytelen. Felsorolja óhajlásait a vasutasok helyzetjavítása érdekében. A megleghangu nagy beszédet megéljeneztek. Azután az elnök a vita folytatását holnapra halasztotta.

A szabadkai rendőrség és a sajtó.

A szabadkai ujságok tudósítói napok óta titokzatos szenzációról beszéltek, a mely a rendőrség felfogása szerint azonban még nem »érett még« a nyilvánosság számára. A nagy titok kipattant végre. A ma délután érkezett szegedi ujságok »Leleplezett tolvaj szövetkezet, a szegedi üzletvezetőség szenzációja címen« hasábos tudósításokat közölnek egy Szabadkán történt eseményről, még pedig egy olyan eseményről, a melynek bűnügyi vizsgálatát a szabadkai rendőrség vezeti.

A szabadkai sajtónak azonban nem volt alkalma erről az eseményről tájékoztatni a nagyközönséget, mert szabadkai rendőrség bűnügyi osztálya szerint még nem »érett meg« a nyilvánosságra.

Ez a tény, a mely különös, a mely idegen emberek előtt hihetetlennek, hangzik de sajnos mégis igaz. Azt kell hinnünk, hogy nem Szabadkán lakunk, hanem Ada Moholon, a hol az eseményeket elhallgatják a nagy nyilvánosság elől.

Hát ugyan, hogy teljesítheti a sajtó magasztos hivatását akkor, ha a hatóságok elzárkoznak előle és a mikor információért fordul hozzá, egyszerűen és röviden csak annyit szól, hogy még nem a nyilvánosság elé való.

Ez az állapot tarthatatlan, türethetetlen.

Mi történt most legujabban? A szegedi napilapok megelőzték a szabadkai sajtót egy olyan eseménnyel, a melynek vizsgálata itt, Szabadkán négy nap óta folyt. A nagyközönség ilyen körülmények között egész bátran felvetheti a kérdést:

— Ugyan mire valók akkor a szabadkai ujságok, ha a szegedi lapok hamarabb értesülnek a szabadkai eseményekről?

Szégyen és élénk színekkel festett képe annak, hogy a szabadkai rendőrség mennyire nem tudja, hogy mi e szónak a fogalma: *napi zszurnalisztika*.

Feltétlenül téved, ha azt hiszi, hogy a napilapok arra valók, hogy egy *ma* történt eseményt *két hét múlva* adja a nagyközönség tudomására. A napizszurnalisztikánál az a fő, hogy az eseményekről hiven, és **gyorsan** tájékoztassa a nyilvánosságot. És minthogy a gyors hírszolgálatnak csak úgy tehet eleget, ha a hatóságok is támogatják, megkövetelheti hogy a hozzá intézett kérdésekre informálja az ujságírókat.

A szabadkai rendőrség bizonyára azt sem tudja, hogy a sajtó már eddig is száz és ezer esetben vezette helyes nyomra az olyan vizsgálatokat, a melyeknél a nyomozó hatóság volt az ügyetlen. Ezzel nem akarjuk azt

mondani, hogy a rendőrséget irányítani kívánjuk, hanem csak azt, hogy fordított esetben a sajtó mindenkor szívesen áll a hatóságok rendelkezésére.

Most pedig, hogy a szabadkai rendőrséget felvilágosítottuk arról, hogy a napi zszurnalisztikában a *gyors hírszolgálat* a fő, legyen szabad azon reménységünknek kifejezést adni, hogy a jövőben az eseményekhez már akkor lesz szerencsénk, mielőtt négy napig azon tanácskozott volna, vajjon megérett-e az a nyilvánosságra, vagy sem.

28 ezer koronás vasuti lopás.

A tetteseket Szabadkán elfogták.

Szabadka, jun. 17.

(*Saját tudósítónktól.*) Még tavaly márciusban történt, hogy a bródi vasuti állomás pénztárából egy éjjel 28 ezer koronát, az ott alkalmazott vasuti tisztviselők és alkalmazottak összes fizetését, melyet az napon küldött meg a szegedi üzletvezetőség, rejtélyes körülmények között elloptak. Álkulescsal nyitották ki a pénztárt és oly ügyesen intézték el a dolgot, hogy semmiféle nyom sem maradt, mely a tettesek nyomára vezethetett volna.

A szegedi üzletvezetőség természetesen mindjárt másnap kénytelen volt megküldeni az egész összeget, mert hiszen az alkalmazottak fizetéséről volt szó és azt ki kellett adni. A pénztárost, *Izmay* Józsefet azonban menten felfüggesztették állásától és az ellene folyamatba tett eljárás még ma sincs befejezve. Egyidejűleg a csendőrség erős nyomozást foganatosított a tettesek után, de csakhamar kénytelen volt a teljes tájékoztatatlanság miatt minden kísérletet beszüntetni.

Nemrégiben azonban, mikor a szegedi üzletvezetőség élére *Uharik* Béla került, az elejtett vizsgálat fonalát újra fölvtették. Az üzletvezetőség újabb munkájának meglepő sikere lett, amennyiben sikerült nyomronyomra haladva felkutatni a bűnösök egész bandáját és megtalálni az elvezett pénz tetemes részét.

A szenzációs ügyről részletes tudósításunk a következő:

(Nyomozás Brod mellett.)

A szegedi üzletvezetőség küldöttje, *Menszáros* Zoltán dr. titkár az elmúlt vasárnapon utazott le Bródba, ahol minden aprólékos részletre kiterjedő új vizsgálatot kezdett. A megbízhatatlan nyomok egy félreeső szlavóniai falucskába, *Caniza*-ba vezettek, ahol hirtelenében házkutatást tartottak *Csonka* Mihály, egy magyar gazdaember tanyáján. A ház gazdájának faggatása alkalmával *Csonkáné* egy összegyűrt papirosesomót a tüzhely hamujába rejtett. A csalfaságra azonban rájöttek és kiderült, hogy a papirosesomó bankjegyekből állott, melyek együttesen 1050 koronát tettek ki. A pénz eredetéről nem tudtak számot adni és így mind a kettőt letartóztatták a most már alapos gyanu miatt.

(Letartóztatások Szabadkán.)

Csonkának azonban egy családosa fia *Szabadkán* él. Minthogy az elveszett pénznek csak egy kis része volt az öreg *Csonkánál*, valószínűnek látszott, hogy annak nagyobb részét bűntársainak adta és erős gyanu volt arra is, hogy épen a fia volt a bűntárs. Táviratilag intézkedés történt, hogy az ifjabb *Csonkának* érkező levelek és táviratok fel-tartóztatandók, hogy értesítést ne szerez-

hessenek a történetekről. *Menszáros* titkár pedig gyorsvonaton azonnal Szabadkára utazott, ahol a rendőrség már a pályaudvaron várta.

A hatósági emberek a legrövidebb idő alatt megszállották *Csonka* Vince házát és egyszerre tartóztatták le feleségével, továbbá apósával *Horváth* Jánossal és ennek feleségével együtt, anélkül, hogy egymással csak egy szót is válthattak volna. Hosszasabb kutatás után pedig sikerült az udvaron elrejtett helyen 5400 korona papírpénzt, a kertben elásva 4100 koronát aranyban megtalálni. A rendőrség a bűntársakat ez alapon fogva tartotta.

(A megkerült ezresek.)

A rejtélyes bűnügy számai most *Bács-Martonosra* vezettek. *Menszáros* titkár ide is kiutazott *László* rendőrkapitány társaságában és kérdőre vonta *Kádár* Urbán szállásbirtokost, akire alaposan nehezedett az orgazdaság gyanuja. *Kádár* bevallotta, hogy a lopott pénzből csakugyan kapott is 6200 koronát kölcsön. Azt le is tette a fölszólításra.

Ilyenformán 16750 korona térült meg a vasut kárából. Azonban fődözetül szolgál még *Csonka* Vincének egy 1600 koronáért vett szőlőtelepe, melyet a bűnös uton szerzett pénzből vásárolt. Most már tehát csak mintegy 10.000 korona hiányzik, de eléggé megbízhatónak látszó nyomok vannak arra nézve is, hogy hol lehet a hiányzó összeget föltalálni. A vizsgálatot folytatják.

H I R E K.

— **Személyi hír.** *Schmausz* Endre főispán ma reggel rövid tartózkodásra a fővárosba utazott.

— **A júniusi közgyűlés.** A tegnapi előkészítő ülésen a város tanácsa megállapította a 23-án megtartandó júniusi közgyűlés tárgysorozatát, amelyet holnap fognak a törvényhatósági bizottság tagjainak kézbesíteni. A részletes tárgysorozatot a legközelebbi szá-munkban adjuk közre.

— **Jókainé Szabadka városhoz.** *Jókai* Mór özvegye tegnap levelet küldött Szabadka város közönségéhez, amelyben megköszöni a város részvétét. A levél a következő:

Megdicsőült férjem elhunytá alkalmából fájdalomban való részvételének megnyilatkozásával méltóztatott engem mélyszégyaszomban fölkeresni.

Köszönetet mondok a kifejezett részvétért. Kimondhatatlan bánatomban elviselhetőbbé a szörnyű csapást az tette, hogy szomorúságomnak az egész ország volt osztályosa.

Kitünő tisztelettel
ösv. *Jókai Morné.*

— **A tűzoltófőparancsnok szabadsága.** *Skozsa* Zoltán, a városi tűzoltóság főparancsnoka ma megkezdte hat heti szabadságát. A parancsnok szabadságidejét egészségének helyreállítására használja fel, mivégből *Karlsbad*-ba utazott. Távolléte alatt az önkéntes tűzoltók parancsnoka, *Vencel* Lajos fogja helyettesíteni.

— **Járásparancsnokok a csendőrkerületben.** A magyar kir. csendőrségnél legutóbb szervezett járásparancsnoki állásokra a m. kir. honvédelmi miniszter ez évi május hónap 1-őtől számítandó ranggal a következőket nevezte ki: a szegedi II. sz. csendőrkerületnél: *Gaáli* Gyula őrmestert *Bajára*, *Bodonyi* Károly őrmestert *Szegedre*, *Soós*, *Ferercz* őrmestert *Ópécskára*, *Bene* Lajos őrmestert *Újaradra*, *Hambach* Ernő őrmestert *Battonyára*, *Balog* Imre őrmestert *Pancsovára*, *Nagy* Mihály Lajos őrmestert *Németpalánkára*, *Hofman* Kristóf őrmestert *Gyulára*, *Ehrmann* Mátyás őrmestert *Fehértemplomra*, *Greminger* Antal őrmestert *Makóra*, *Bartha* József őrmestert *Lippára*, *Markovits* Gábor őrmestert *Ujvidékre*, *Farkas* Antal őrmestert *Zentára*.

— **A szabadkai nemzeti párt.** A *Bácskai* Hirlap mai számában egy komoly formában megírt közlemény foglalkozik egy üdvözlő

sürgönynyel, amelyet a szabadkai nemzeti párt sürgönyözött az ujonnan megalakult Apponyi pártnak. Sőt az erre a sürgönyre adott választ »szószerint« leközli. Ez a közlemény karcolatnak volt szánva. de a sikertelen megírási mód légből kapott politikai ujdonsággá tette. Főhibája a közleménynek, hogy nem tűnik ki belőle, hogy a választ a harangozó, vagy a harangozó kapta e.

— **Az ókanizsai gyilkosok.** Pilisi Viktor gyilkosait *Salánky* vizsgálóbíró tegnap és ma hallgatta ki. Csesznek Mihály és Németh Mihály teljes beismerésben vannak. Katon Károlyt ma reggel hozták Szabadkára a ceglédi huszárezredtől. A huszár, bár bűntársai egyenlő bűnrészességét bizonyítják, konokul tagad.

— **Vig Színpad az Otthonban.** Néhány nap múlva érdekes vendégei lesznek városunknak. A fővárosi brettművészet legkiválóbb képviselői jönnek le hozzánk, hogy közönségünknek is bemutassák a haladást, amelyet az előadóművészet ezen válfaja a nemzeti nyelv kultiválásában a mai napig elért. A Fővárosi Orpheum »Tarka Színpad«-ának szereplői valamennyien eljönnek *Baumann* Károlylyal, a magyar brettli művészet mesterével. A vendégszereplésre az Otthon kávéház tulajdonosa nyerte meg a társulatot, amely három estén, 19., 20. és 21-én fog előadásokat tartani. Szinre fognak kerülni többek között A protekció, I felvonásos bohózat, Monna Vanna paródia, A segédjuhász, népszinműparódia. A társulat tagjai között vannak: Megyeri Kálmán jellemkomikus, Balási Margit tánc-subrett, Fóti Sándor bonvivant, Belicay Bözsi subrett, Erdős Hugó kupléénekes.

— **A gondatlanság áldozata.** Megirtuk tegnap, hogy Todin Sarolta két éves lelerc gondozónője lakásán karbolsavat ivott és ennek következtében meghalt. A törvényszéki bocsolást tegnap hajtották végre a kis hullán és dr. Váli Dezső törvényszéki orvos konstataulta, hogy a halál oka méreg volt. A holttest belső részét felküldték vegyelemzés végett a központi országos vegyészeti intézetnek.

Az asztalossegédek sztrájkja.

Az asztalossegédek sztrájk-bizottságától vettük az alábbi közleményt:

A B. H. folyó hó 12-iki számában munkaadóink minket, a munkások megbizottait vádolják. Nem is érdemesitenénk ezen urakat válaszra, ha nem volnának szemenszedett valótlanságok a cikkben.

»Álljunk meg egy pillanatra — kezdi a cikk — és gondolkozzunk a sztrájk elnevezésén.« Munkaadóink maguk elismerik, hogy a pletárságnak csakis ez az egyetlen fegyvere van, ha a munkás kétségbeesztő helyzetén javítani akar. Előismerik azt is, hogy ez szép és üdvös eszme. A cikk további részében már kezdődnek a rutabnál-rutabb ráfogások, aminőket még igazán goromba mesterreinktől sem vártunk. »Csakhogy ezt az eszmét (a sztrájkot) nem az arra hivatottak iparkodnak megvalósítani, hanem a társadalom salakjai és ezek nem törődnek sem tisztességgel, sem törvénnyel.«

Munkaadóink! Kik akartak bennünket az emberségesebb miniszteri rendeletek megkerülésével a munkába visszakerülni? Kik akartak bennünket a legrutabb módon eltolonczoltatni, meggyalázni? Kik gyakorolják a terrorizmust? Csak önök. Mi bizonyítottuk önöknek, hogy bérharcunk közakaratu, míg önök az értekezletükön, mivel akaratu elleni felszólalás történt, szavazás alá bocsátották a kérdést és a többség győzött.

Ez közös akarat? Ha a többség a kisebbséget kényszeríti akarata elfogadására.

Ami »a társadalom salakjai« megjegyzésüket illeti, mi csak azt mondjuk, hogy bennünket még egy műhelyből sem zavartak ki és jelenlegi alkalmazási helyeinken is eléggé meg voltak munkaadóink elégedve, míg sztrájkolókká, sztrájk-bizottsági tagokká nem lettünk. Így uraim vegyék nyugodtan a salak nevet magukra. És ami a tisztességes munkások nyakán való élőködést illeti, gazembernek tartjuk mindaddig azt, vagy azokat, akik ezt állítják, de be nem bizonyítják. Mert mi legtöbbet áldozunk mozgalmunk érdekében, mivel nappali nehéz munkánk után éjjel végezzük szaktársaink által ránk bizott kötelességeinket egy krajcár díj nélkül. Hja, persze önöknek az nem fér a fejükbe, hogy mért tesszük mi ki magunkat a biztos elüzetésnek a többi érdekében. Ez a hálátlan kor. Modern kor. A haladás kora.

És még akad valaki, aki felmeri emelni fejét, hogy felvilágosítsa a munkásságot, hogy ők is emberl lények, kiknek nemcsak kötelességei, hanem követelményei is vannak.

Mi nem lázítunk. Bizonyíték erre a gyűléseinken felvett hatósági jegyzőkönyvek. Hogy törvényszerűleg dolgozunk, bizonyíték, hogy nem adunk okot a hatósági beavatkozásra.

Azt mondják önök, hogy mi most azt hisszük, hogy bele kapaszkodtunk a világ kerekének egyik küllőjébe és megállítjuk a Napot. Nem úgy van ám ez. Önök fogják ezt a küllőt, önök nem akarják eresztetni. És mi akarjuk előre tolni, előre a jobblét és haladás felé. Előre, hogy utolérjük a többieket. Akkor lesz időnk az önök kívánságát teljesíteni, hogy hátramaradt szaktársainkat oktassuk, mert nem fog az inunk roskadozni a tulságos hosszú munkaidő és a rossz táplálkozás miatt. Hiába édes munkaadóink, tegyék szívükre és zsebükre kezeiket és mondják: Igaz, hogy én 8—10 év alatt meggazdagodtam, de munkásaim lefogytak.

Ez a válaszuk az önök piszkos rágal-maira, és a szervezett munkások is választani fognak a kettőnk között.

Az asztalosok sztrájkbizottsága.

LEGUJABB.

A titeli csajkások ügye.

A volt titeli csajkáskerület ügyében egy nagy küldöttség járt ma Tisza István gróf belügyminiszternél Boldogasszonyfalva, Nád-alja és Zsablya községek képviselőitében Szulik Lajos fővárosi ügyvéd vezetése alatt, aki arra kérte a belügyminisztert, hogy vizsgálja meg az ügyet s a megye önkénykedéseit ellen tegye meg a kellő intézkedéseket. Tisza István gróf szívesen fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy az ügyet behatóan megvizsgálja és gondoskodik arról, hogy a csajkás családok érdekei sérelmet ne szenvedjenek. A küldöttség a pénzügyminisztert is felkeresi, akit arra fog kérni, hogy a kincstár — amelynek a pör gyors lebonyolulása szintén érdeke — vállalja el ez ügyben a felperességet s a csajkásoknak pedig adja meg a bélyegfeljegyzés kedvezményét.

Az oroszok óriási veresége.

Pétervárról távirják: Kuropatkin tábornoknak Miklós cárhoz intézett mai keletű távirata a következőket jelenti; Báró Stackelberg tábornoktól éjjeli 1 óra 20 perckor keltetett táviratot veszem: 15-én az ellenség jobb szárnyát szándékoztam megtámadni. de abban a pillanatban, amikor a célra szánt csapatok sikerrel kezdték az ellenség jobb szárnyát megkerülni, a japánok jobb szárnyamat tulnyomó erővel támadtak meg,

kénytelen voltam egész tartalékomat előre küldeni és 3 uton kellett észak felé visszavonulnom, *Veszteségeink súlyosak, de még nem egészen ismertesek.* Az első tüzérdandár harmadik és negyedik ütegét az ellenséges tűz a szó szoros értelmében tönkretette. Tizenhat ágyu közül 13-at teljesen hasznavehetellenné tették és otthagyták. A csapatok magatartása kitűnő volt. Nagy részük csak ismetelt parancsra hagyta abba a küzdelmet.

Japáni lapok jelentése szerint kedden és szerdán Tokuriginél véres harcok folytak, melyekben a japániak győztek ugyan, de ezer embert vesztek. Az oroszok számos ágyu és halott hátrahagyásával visszavonultak.

Kirabolt halott.

Désről jelentik, hogy a csendőrség ma egy csunya bűnténynek jött nyomára. Nemrégiben ugyanis Kápolnok Szolnokdomboka vármegyei községben elhalt egy Ambrozovics Dénes nevű földbirtokos, a kinek 20 ezer koronás takarékbetétit könyvét lopták el. A család feljelentésére a csendőrség nyomozott a lopás ügyében és ma sikerült a tetteseket Barta Dávid és neje személyében elfogni. Bartáék a takarékpénztárban lévő pénzt fölverték.

120 ember tűzhalála.

Kievből jelentik, hogy a szomszédos Lubine és Korostyev orosz városok rémes tűzvésznek estek áldozatul. A tűzben 120 ember lelte halálát. A tűz éjszaka tört ki és álomban lepte meg az embereket.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Mikor a gunár messze jár.

Legyilkolt parasztleány.

— Esküdtészi tárgyalás. —

(*Saját tudósítónktól.*) A szabadkai kir. törvényszék esküdtbírósa ma egy rémes kegyelenséggel végrehajtott gyilkossági ügyben ítélkezett. Egy adai parasztleány állott a bírák előtt, hogy számot adjon szörnyű tetéről, melylyel egy pajtásának az életét oltotta ki.

Ez év május hó 2-án történt ugyanis Ada községben, hogy Vámos Márton parasztleány egy vasvillával agyonütötte Török György nevű cimboráját. A gyilkosság úgy történt, hogy Török György, aki libákat őrzött a mezőkön, a kérdéses napon a melegségtől elaludt s úgy nem vette észre, hogy az őrizete alatt lévő libák a szomszédos szántóföldre mentek át, amely Vámosék tulajdona volt. A gágogó szárnyasok bizony letaposták a vetést s ezért Vámosék kártérítést követeltek Töröktől. Ebből a szóra sem érdemes ügyből keletkezett az a nagy dolog, amely a szabadkai törvényszéket is foglalkoztatta.

Török György vonakodott ugyanis kártérítést fizetni. s azért Vámos Márton a szántóföldön járkáló libák közül négyet visszatartott zálog fejében. A zálogolás annyira feltűzette a feleket, hogy a szóváltásból veszekedés, majd verekedés lett. A harc hevében Vámos kezében levő vasvillával fejbeütötte Törököt, a ki a földre bukott, majd meg úgy megverte, hogy az néhány óra múlva bele is halt sebeibe.

A mai tárgyaláson *Polgár* József elnökölt. Szavazó bírák voltak: Marián Miklós és Streliczky Antal. Jegyző: Pánczél Zoltán. A vádat dr. Papp Sándor képviselte, a vádlottat dr. Braun Károly zentai ügyvéd védte. A tárgyalás megnyitása után elnök a következő esküdteket sorsolta ki:

Varga Ágoston, Lengyel Ármin, Havas Ferenc, Buchwald Lajos, Róth Ármin, Sinkovics Ferenc, Kuthy György, Hoffmann Máté, Pausics Szilveszter, Löwy Mór, Illgen János, Andrassy Sándor. Póttagul pedig Kovács Sztrikó Istvánt.

A kisorsolás után elnök a vádlott Vámos Mártont hallgatta ki. Vámos beismerete tette, de bűnösnek nem érzi magát, mert Törököt a verekedés hevében verte agyon. A tanuk különféleképen vallottak. Egyesek azt állították, hogy a vasvillát Vámosnál látták,

a vádlott hozzátartozói pedig azt vallották, hogy a vasvilla az elhaltnál volt.

A bizonyítási eljárás úgy 11 óra tájban ért véget, amikor is megszövegezték az esküdteknek feladandó kérdéseket. A kérdés arról szólt, hogy bűnös-e Vámos halált okozó súlyos testi sértés büntetésében.

Az esküdtek hosszas tanácskozás után Vámost bűnösnek találták. Az esküdtek verdiktje után a kir. törvényszék ítélethozatalra vonult vissza s nem sokára Polgár elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a kir. törvényszék Vámost 5 esztendei fegyházzal sújtja.

Az ítélet ellen a védő semmisségi panaszt jelentett be, a közvádló ellenben megnyugodott.

Többszörös váltóhamisító.

Bacsics Gergely szabó néhány hónap előtt rövid időközökben tizenegy rendbeli váltót hamisított Kopilovics Lukács, Bacsics Mátyás, Bacsics Mátyásné és Bacsics Gergelyné nevére. A körülbelül 2000 koronát kitevő összeget helybeli különböző pénzintézeteknél felvette, de a hamisításra egyik pénzintézet rájött és Bacsicsot a rendőrség letartóztatta. A kir. törvényszék büntető tanácsa ma vette tárgyalás alá a többszörös váltóhamisító bűnyűjét Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt és a beismerésben levő vádlottat közokirat hamisítás büntetésében bűnösnek mondván ki, *nyolc havi börtön* büntetésre ítélte.

Bacsics Gergely, ugyiszintén a vádhatóság képviselője az ítéletben megnyugodtak, minél fogva vádlott büntetésének kitöltését megkezdette.

Helyi gabonaárak.

Buza ma élénken volt kínálva, melylyel szemben azonban tartózkodó vételkedv nyilvánult. Forgalomba került jelentékeny mennyiség 8.40 koronáért kelt.

Alig említésre méltó forgalom mellett rozsot 5.90, zabot 5.—, árpát 6.20 és tengerit 5.30 koronáért vásárolták 50 kgként.

Budapesti gabonatorzsda.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.
— Junius 17. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	891—894	892—93
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	672—676	674—75
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	586—585	585—86
Teng. jul 1904.	512—516	518—19
Tengeri aug.	524—527	530—31
Teng. máj. 1905	554—551	553—54
Tengeri	—	—
Repce	—	—
repce aug.	10.45—10.55	—

A szerkesztésért felelős DR. SCHÖBER BÉLA

12273/904. sz.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város háztartásának 1903. évi zárszámadása, az 1886. évi XXI. t.-c. 17. §-ának alapján f. évi június 5-től 15 napi közszemlére kitétetett.

Miről a közönség azzal értesítettik, hogy a zárszámadást az érdeklődők a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetik, s ellene esetleges észrevételeiket megtehetik.

Szabadkán, 1904. évi június hó 4-én.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsme gyei Napló“
kis hirdetési rovatát.

Bácsme gyei Napló

ára 2 fillér kapható:
Vlg Zsigm. Sándor
könyv és papír kereske-
désében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereske-
désében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereske-
désében Deák-u.

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyüzede
Kossuth utca

Tenner B.
dohányüzede és iácó-áru
üzletében Kossuth-u.

Gerber Jakab
dohányüzede és esztergá-
lyos üzletében Kossuth-u.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzle-
tében Rudics-u.

Meznerics József
fűszer és csemege üzlet-
ben honvéd lak tanya
mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a
törvényszékek szemben.

Nojsek Géza
fűszer és csemege üzlet-
ben Damjanich és Ber-
csényi utca sarkán.

PALICSON
Menczel Mihály
fűszer és csemege üzle-
tében

Elegánsan
butorozott szoba kereste-
tik július 1-ére. Czim a
kiadóhivatalban.

Szabóságához
1 fiu és 2 nő tanonc föl-
vétetik. Tudakozni Barth
Henriknél, régi halpiac.

Fényes melékeregetre
tehetnek szert oly inte-
lignus urak, kik kereske-
dőket látogatni szoktak.
Ajánlatok: Apolló, Buda-
pest, VII. Almácssy-tér 2.
cimre küldendők.

Ház eladás.
VII kerület, Bognár utcá-
ban 250 szám alatt, épi-
tésre alkalmas telekkel
eladó. Bővebbet ugyan-
ott a háztulajdonosnál

Telek eladás.
Tompá utcában 237 négy-
szögöl telek igen alkalm-
as ház építésre, előnyös
feltételek mellett szabad
kézből eladó. Bővebbet a
kiadóhivatalban.

Egy esinosan
butorozott szoba, esetleg
teljes ellátással kiadó.
Értekezni IV. kör Ber-
csényi-utca 638 sz. alatt.

Kitűnő házikoszt
kapható egy özvegy uri
nőnél. Cim a kiadóban.

Mérlegképes
könyvelő esti órákban
mellékfoglalkozást keres.
Levélbeli címet „Mérleg-
képes“ jelige alatt a ki-
adóhivatalba kér.

Fisharmoniumot
óhajtók bérelni. Szives
ajánlatokat a kiadóhiva-
talba kérem „Fisharmo-
nium“ cim alatt

Hirdetés
gyűjtésével szép keresetre
tehetnek szert ügyes ügy-
nők. Cim a kiadóban.

Keleblán
20 kapa csemege szőlő
örök áron esetleg ked-
vező fizetési feltételek
mellett eladó. Cim a
kiadóhivatalban.

Gazdaasszonyi
állást keres egy közép
korú nő. Cimét megmondja
a kiadóhivatal.

Tanonoknak
felvétetik 2 polgárit vagy
gymnasiumot végzett fiu
egy előkelő szakmához.
Cim a kiadóhivatalban.

Házi kenyér
kapható. Naponta 2 friss
sütés igen olcsó ár mel-
lett Hegedüs Bálint fia
Ferenc Deák utca.

Beszerezési források.

Singer Co.

varrógépraktára Szabad-
kán, Eötvös-utca Geiger
ház.

Lukács Miklós

vendéglős, Kölcsey-utca
244 Naponta friss ételek
és jó italok Tekepálya

Nagy Ferencz

férfi és női cipész üzlete
Szabadkán, Nemzeti ca-
sinó épület.

Kulunesits Balázs

uriszabó üzlete Szabadkán
Nemzeti cosinó épület

Brauchler János és fiai

gőzerőre berendezett fa-
kimunkáló gyára, butor
raktár Szabadkán, Wesse-
lényi-utca

Dukász Samu

Batthyány-utca Vermes
ház, edény piac rőfösáru
kereskedés, partie és ma-
radék vétel jutápyos áron.

90 krért

javit bármily törésű órát
1 évi jótállás mellett
Fischer Testvérek szegedi
órásk szabadkai fiókja.
Üzletvezető Czeizler Li-
pót Szabadka, Kossuth-
utca.

Mindennemű

nyomatványokat a leg-
jutányosabban és a leg-
esinosabb kivitelben ké-
szít Kladek és Ham-
burger könyvnyomdájá Sz-
badkán.

12326/904. tan. sz.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város gyámpénztárának 1903. évi mérlege az 55200/903. B. m. számú szabályrendelet 116. §. alapján f. évi június 5-től kezdve 15 napig tartó közszemlére kitétetett.

Miről a közönség azzal értesítettik, hogy a mérleget az érdeklődők a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetik és ellene esetleges észrevételeiket megtehetik.

Szabadkán, 1904. évi június hó 4-én.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

8569/1904. P. sz.

Hirdetmény.

A szabadkai törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a Kunbaja község határában levő urbéri birtokok tagosítása végett a tényleges birtokosoknak az 1836: X. és az 1871: LIII t.-c. értelmében leendő megszavaztatása céljából határnapul 1904 évi július hó 16-ik napjának d. e. 9 órája Kunbaja község házához kitűzetett, annak megállapítása céljából, vajjon a birtokosoknak birtok szerinti többsége kívánja-e a tagosítást.

A nem szavazók a tagosítást kívánókhöz számíttatnak.

A szavazási lajstrom összeállítása a kikül-

dött bíró által 1904. évi július hó 16-án d. e. 8 órakor fog megkezdetni.

Szabadkán, a kir. törvényszék mint urbéri bíróságnak 1904. évi június hó 11-én tartott üléséből

Dr. Polgár József,
elnök.

Dr. Tormásy
jegyző.

!! Kerthelyiség megnyitás !!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben Batthyány-utczában levő vendéglóm

Kerthelyiségét,

a mely a mai kor igényeinek teljesen van berendezve, 1904. június hó 19-én

Csengő Jankó tambura zenekara közreműködésével

tombolával

egybekötve

ünnepélyesen megnyitom.

A midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására adom, b. pártfogását kérve maradok tisztelettel

Spitzer Ignác,

vendéglős.

Pontos és gyors kiszolgálásról, a legjobb italok és ételekről gondoskodva van.

Tombola kezdete este 10 órakor

Az értékes tombolatárgyak Röth Ármín üzle-
tének kirakatában láthatók.